

1. R
Rád
cími
v nic
lísat a
Náprs
Velká
lipami
ve styl
musíte
zapadá
kého st
olšemi

2. Z uve
vyjád
volný.

O l o m o
Olomc
moravský
dají arche
kých. – S;
pochodov

bec jste? Obyčejný student! A já si myslím, že nemáte ani takové stříbrné přezky na střevíce jako synovec komořího.“ A zvedla se ze židle a odešla do domu.

„To je ale pitomost, ta láskal!“ říkal si student, když šel odtamtud. „Není ani zpolovice tak užitečná jako logika, protože nic nedokazuje a pořád nám slibuje něco, co se neuskuteční, a nutí nás věřit tomu, co není pravda. Je prostě docista nepraktická, a protože být praktický znamená v téhle době všechno, oddám se zase filozofii a začnu studovat metafyziku.“

A vrátil se do své jizby, vytáhl velikánskou zaprášenou knihu a pustil se do čtení.

(Šťastný princ a jiné pohádky; přeložil Radoslav Nenadál)

Oscar Wilde vyslov [oskar vajld]

filozofie věda o základních zákonech vývoje přírody, společnosti a myšlení
granátové jablko chutný plod subtropického stromu marhaníku granátového
kruchta vyvýšený prostor (především v kostele) pro varhany a zpěváky, kůr
cynik člověk okázale opovrhující kladnými hodnotami; bezcitný člověk
mystérium tajuplná záhada
jantarový z jantaru, žluté až hnědé zkamenělé pryskyřice třetihorních jehličnatých stromů
ekvipáž přepychový kočár se spřežením
kadiľo ztuhlá pryskyřice z kmene kandidovníku vydávající vonný dým; používá se při náboženských obřadech
olůvko kdysi olověné nebo tuhové pisátko, tužka
karmínový sytě červený
extáze stav mimořádného vzrušení myslí
purpurový sytě červený s nádechem do fialova
komoří vysoký dvorní úředník
metafyzika nauka o základních otázkách světa

- ✓ Srovnejte jednání a charaktery hlavních postav vyprávění.
- ✓ Jak autor nahlíží na lásku? Pokuste se odpovědět i citací z textu.
- ✓ Všimněte si, kdy vzniká růže a kdy dívka a student slavíkovou oběť zmarní. Přemýšlejte o tom, co chtěl autor tímto srovnáním vyjádřit.
- ✓ Zkuste vyjádřit hlavní myšlenku textu.
- ✓ Všimněte si jazykové stránky textu. Co je pro ni příznačné?
- ✓ Odpovídá Wildův text žánru pohádky?
- ✓ Uveděte příklad člověka, který obětoval svůj život něčemu, co může prospět jiným.
- ✓ Které další světové a české pohádkáře znáte?

■ Pro srovnání: pohádky Hanse Christiana Andersena

OSCAR WILDE (1854–1900)

Anglický písceř irský dramatik, prozaik a básník. Z děl: *Jak je důležité miti Filipa* (komédie), *Obraz Dorianova Graye* (román), *Šťastný princ a jiné pohádky*, *Dům granátových jablík* (knihy pohádek) aj.

ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN

Slavík a růže

Když sady umlkou a nocí k jaru mží,
z luk slavík přiletá a zpívá nad růží.
Růže však nevnímá a zpěv ji nedojímá,
při hymnu milostném se kolébá a dřímá.
Nezpíváš tak i ty pro krásu bezcitnou?
Dej pozor, básníku, na sen a touhu svou!
Nechápe, necítí, je pro básníka němá;
díváš se – rozkvétá; a voláš – slůvka nemá.

(Přeložil Emanuel Frynta)

hymnus báseň nebo skladba vznešeného, slavnostního rázu, oslavný zpěv

- ✓ Mohla být báseň A. S. Puškina inspirována pohádkou Oscara Wilda?
- ✓ Jsou si oba stejnojmenné texty něčím blízké (dějem, vyjadřovanými myšlenkami)?

ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN (1799–1837)

Ruský básník, prozaik a dramatik období romantismu. Z děl: *Evžen Oněgin* (román ve verších), *Měděný jezdec* (poema), *Kapitánská dcerka* (povídka).

KAREL JAROMÍR ERBEN

Karel Jaromír Erben je autorem jediné básnické sbírky – *Kytice*, ta jej však natrvalo zařadila mezi nejznámější české básníky. U jejího zrodu nebyla náhla inspirace, ale soustavné studium lidové slovesnosti. Právě v ní si Erben vybíral náměty pro své básně.

Svatobní košile

Již jedenáctá odbila,
a lampa ještě svítila,
a lampa ještě hořela,
co nad klekadlem visela.

Na stěně nízké světničky
byl obraz boží rodičky,
rodičky boží s děťátkem,
tak jako růže s poupatkem.